

POVELJA O PRAVIMA STANARA

Povelja o pravima stanara

3 (1) Svaki nosilac licence doma za dugotrajnu negu mora da obezbedi da se u potpunosti poštuju i promovišu sledeća prava stanara:

PRAVO DA SE PREMA NJEMU POSTUPA SA POŠTOVANJEM

1. Svaki stanar ima pravo da se prema njemu postupa sa ljubaznošću i poštovanjem i na način koji u potpunosti priznaje svojstveno dostojanstvo, vrednost i individualnost stanara, bez obzira na rasu, poreklo, mesto porekla, boju, etničko poreklo, državljanstvo, verovanje, pol, seksualnu orijentaciju, rodni identitet, rodni izraz, starost, bračni status, porodični status ili invaliditet.
2. Svaki stanar ima pravo na poštovanje njegovog načina života i izbora.
3. Svaki stanar ima pravo da se poštuje njegovo učešće u donošenju odluka.

PRAVO NA SLOBODU OD ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA

4. Svaki stanar ima pravo na slobodu od zlostavljanja.
5. Svaki stanar ima pravo na slobodu od zanemarivanja od strane nosioca licence i osoblja.

PRAVO NA OPTIMALAN KVALITET ŽIVOTA

6. Svaki stanar ima pravo da komunicira u poverenju, prima posetioce po svom izboru i da se privatno konsultuje sa bilo kojom osobom bez ometanja.
7. Svaki stanar ima pravo da uspostavi prijateljstva i odnose i da učestvuje u životu doma za dugotrajnu negu.
8. Svaki stanar ima pravo da deli sobu sa drugim stanarom prema njihovim zajedničkim željama, ako je dostupan odgovarajući smeštaj.
9. Svaki stanar ima pravo da se privatno sastane sa supružnikom ili drugom osobom u sobi koja osigurava privatnost.

10. Svaki stanar ima pravo da se bavi društvenim, kulturnim, verskim, duhovnim i drugim interesima, da razvije svoj potencijal i da mu nosilac licence pruži razumnu pomoć da ostvari te interese i razvije svoj potencijal.
11. Svaki stanar ima pravo da živi u sigurnom i čistom okruženju.
12. Svaki stanar ima pravo da dobije pristup zaštićenim otvorenim površinama kako bi uživao u aktivnostima na otvorenom, osim ako fizičko okruženje to onemogućava.
13. Svaki stanar ima pravo da čuva i prikazuje lične stvari, slike i nameštaj u svojoj sobi u skladu sa bezbednosnim zahtevima i pravima drugih stanara.
14. Svaki stanar ima pravo da upravlja sopstvenim finansijskim poslovima osim ako rezident nema pravnu sposobnost za to.
15. Svaki stanar ima pravo da ostvari prava građanina.

PRAVO NA KVALITETNU NEGU I SAMOOPREDELJENJE

16. Svaki stanar ima pravo na pravilan smeštaj, ishranu, negu i usluge u skladu sa njegovim potrebama.
17. Svaki stanar ima pravo da mu se kaže i ko je odgovoran i ko pruža direktnu negu stanaru.
18. Svaki stanar ima pravo da mu se pruži privatnost u postupanju i brizi o svojim ličnim potrebama.
19. Svaki stanar ima pravo da
  - i. u potpunosti učestvuje u izradi, sprovođenju, pregledu i reviziji svog plana nege,
  - ii. da ili odbije saglasnost za bilo koji tretman, negu ili usluge za koje je zakonom potrebna njegova saglasnost i da bude obavešten o posledicama davanja ili odbijanja saglasnosti,
  - iii. u potpunosti učestvuje u donošenju bilo koje odluke u vezi sa bilo kojim aspektom njegove nege, uključujući svaku odluku u vezi sa njegovim prijemom, otpuštanjem ili premeštanjem u dom za dugotrajnu negu ili iz njega i da dobije nezavisno mišljenje u vezi sa bilo kojim od tih pitanja, i

- iv. da se njegovi lični zdravstveni podaci u smislu *Zakona o zaštiti ličnih zdravstvenih informacija, 2004.* čuvaju poverljivim u skladu sa tim zakonom, i da ima pristup svojim evidencijama o ličnim zdravstvenim informacijama, uključujući i svoj plan nege, u skladu sa tim zakonom.
20. Svaki stanar ima pravo na stalnu i sigurnu podršku svojih negovatelja kako bi podržao svoje fizičko, mentalno, socijalno i emocionalno blagostanje i kvalitet života i na pomoć u kontaktiranju negovatelja ili druge osobe radi podrške za njegove potrebe.
21. Svaki stanar ima pravo da bilo koji prijatelj, član porodice, negovatelj ili druga osoba od značaja za stanara prisustvuje svakom sastanku sa nosiocem licence ili osobljem doma.
22. Svaki stanar ima pravo da odredi osobu koja će dobiti informacije u vezi sa bilo kakvim prenosom ili bilo kakvom hospitalizacijom stanara i da ta osoba odmah primi te informacije.
23. Svaki stanar ima pravo na negu i pomoć u postizanju nezavisnosti zasnovane na filozofiji restorativne nege kako bi se maksimalno povećala nezavisnost u najvećoj mogućoj meri.
24. Svaki stanar ima pravo da ne bude ograničen, osim u ograničenim okolnostima predviđenim ovim zakonom i pod uslovima predviđenim ovim zakonom.

Napomena: na dan koji će biti određen proglasom zamenika guvernera, stav 24 člana 3 (1) Zakona se menja brisanjem reči „uzdržan” i zamenom rečima „uzdržan ili ograničen”. (Videti: 2021, poglavlje 39, Prilog 1, član 203 (3))

25. Svaki stanar ima pravo na negu i usluge zasnovane na filozofiji palijativne nege.
26. Svaki stanar koji umire ili je veoma bolestan ima pravo da porodica i prijatelji budu prisutni 24 časa dnevno.

PRAVO NA INFORMISANJE, UČEŠĆE I PODNOŠENJE ŽALBE

27. Svaki stanar ima pravo da bude pismeno obavešten o bilo kom zakonu, pravilu ili politici koja utiče na usluge koje se pružaju rezidentu i o postupcima za pokretanje žalbi.
28. Svaki stanar ima pravo da učestvuje u Savetu stanara.
29. Svaki stanar ima pravo da izrazi zabrinutost ili preporuči promene u politikama i uslugama u ime sebe ili drugih sledećim osobama i organizacijama bez uplitanja i bez straha od prisile, diskriminacije ili odmazde, bilo da je usmereno na stanara ili bilo koga drugog:
  - i. Savetu stanara,
  - ii. Porodičnom savetu,
  - iii. nosiocu licence i, ako je nosilac licence korporacija, direktori i službenici korporacije, i, u slučaju doma odobrenog prema Delu IX, članu Upravnog odbora doma prema članu 135 ili Upravnog odbora doma prema članu 128 ili 132.
  - iv. članovima osoblja,
  - v. vladinim službenicima,
  - vi. bilo kojoj drugoj osobi unutar ili izvan doma za dugotrajnu negu.